

LAUSUNTOPYYNTÖ

RAKENNUSSUUNNITELMAN ELI ARKKITEHTIMALLIN KÄYTTÖTAPAUKSET: UUDISKOHDE

Järvenpää toimii hallinnointikuntana RYHTI-kumppanitestaushankkeelle, jonka IFC-osuudessa (RAVA3.5) laaditaan kansallisia vakiointoja. Hankkeessa ovat mukana myös Helsinki, Vantaa, Tampere ja Mäntsälä. Ympäristöministeriö rahoittaa RYHTI-kumppanitestaushankkeen. Tämä lausuntopyyntö koskee rakennussuunnitelman eli arkkitehtimallin käyttötapauksia uudiskohteille ympäristöministeriön suunnitelmamalleja koskevan EU notifikaatiolle lähteneen suunnitelmamalliasetuksen mukaisista ydintiedoista. Asetusaineisto luettavissa tästä linkistä <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/27244>

Lausuntoaineisto ei ota kantaa suunnitelmamalleja koskevan asetuksen sisältöön.

Tässä lausuntoaineiston selvityksessä käydään läpi rakennuksen pääpiirustusten esittämistapa ja määritetään sen kautta mitkä ovat pääpiirustustasoisien suunnitelmamallin tietosisällöt uudiskohteen rakentamisluvassa. Tarkastelu on laadittu rakentamisluvassa tarkasteltavien toteuttamisen edellytysten ja sijoittamisen edellytysten rakentamislakiin kirjattujen vaatimusten kautta.

Lähtötietona toteutetussa tietosisältöjen ja esittämistavan tarkastelussa ovat ensisijaisesti YM asetus 216/2015 ja täydentävästi RTY topten -ryhmän ohjeistukset, hankeryhmän ohjausta sekä rakennuspiirustuksia koskevat RT-kortit. Työskentelyssä on hyödynnetty myös työryhmän työkokemukseen pohjautuva asiantuntijatietoa siitä, miten tietosisällöt on esitetty rakennusten pääpiirustuksissa ja tietomalleissa. Aiempien pääpiirustusten tietovaatimusten lisäksi Rakentamislain määrittetyt uudet tekniset vaatimukset, kuten rakennuksen vähähiilisyyden, tuottavat joitain lisävaatimuksia suunnitelmamallin laatimiselle.

Selvityksen alkuosa noudattaa rakentamislain 4 luvun olennaisten teknisten vaatimusten pykäläkohtaista jäsenystä, jota seuraavat sijoittamisen edellytykset on jaettu kaupunkikuvallisia ominaisuuksia ja laajuustietoja käsitteleviin osiin.

Kussakin kohdassa käydään ensin läpi kyseistä aihetta koskeva rakentamislain pykälä ja muut asetukset, sekä rinnakkaisena tarkasteluna kuvaus pääpiirustusten esittämistavasta ja sitä vastaava kuvaus arkkitehtimallin esittämistavasta. Näiden jälkeen on asiakohtaisesti esitetty eri vaatimuksia koskevia kirjaustapoja (Ifc luokka, aliluokka, propertyset, property, sallitut arvot ja name attribute).

Huomattavalta osin teknisten vaatimusten toteutumisen arviointi vaatii rakennemallin tai taloteknisen mallin tarkastelua. Pääpiirustuksissa ja pääpiirustustasoisissa suunnitelmamallissa osa näiden ratkaisujen pääpiirteistä tulee kuitenkin esitetyksi. Selvitys ottaa kantaa siihen millä tarkkuustasolla kyseiset asiat (kuten esimerkiksi kantavat rakenteet) tyypillisesti esitetään lupakäsittelyvaiheessa, jolloin muita suunnitelmia ei ole vielä toimitettu.

Lähtökohtaisesti arkkitehtimallin mallintamistavan tulee noudattaa RAVA3Pro käyttötapauksissa kuvattuja periaatteita (1). Kaikki rakennusosat mallinnetaan toteutusta vastaavan geometrian mukaisesti oikean kokoisena oikeille paikoilleen ja tyypitetään Rakenteellinen järjestelmä -koodiston (2) mukaisesti. Työssä on tunnistettu kehittämistarvetta Rakenteellinen järjestelmä -koodistoon. Asiakohtaisissa listauksissa nämä näkyvät tässä versiossa Name attribute kohdan kirjauksina (lisätään) tai (päivitetään). Koodiston päivitys toteutetaan syksyn 2025 aikana. Lisäksi osa asiakohtaisen listauksen property sarakkeen termeistä on uusia.

Asiakohtaiselle listalle on kirjattu myös sellaiset tiedot, jotka aiemmin on esitetty pääpiirustuksiin kirjattuina, mutta siirtyvät nyt kirjattaviksi hankkeen ydintietoihin. Listalle ei ole tuotu niitä ydintietoja, jotka eivät liity aiempaan pääpiirustusten esitystapaan. Kokonaisuudessaan ydintiedot esitetään erillisessä IFC ydintiedot taulukossa. Muutokset suunnitelmamalliasetukseen, Raklu-tietomalliin ja koodistoihin eivät kuulu tämän työn piiriin. Mahdolliset kommentit niihin voidaan toimittaa eteenpäin ympäristöministeriöön ja SYKE:lle, mutta tähän työhön niillä ei ole vaikutusta. Pyydämme lausuntoanne 30.9.2025 mennessä [lausuntolomakkeella](#). Kokoamme lausuntopalautteet ja vastaamme lausujille keskitetysti, kun lausunnot on käsitelty.

Lisätietoja:

Anna-Riitta Kallinen

RAVA3.5 ohjausryhmän varapuheenjohtaja

0407709799

anna-riitta.kallinen@arkcon.fi